

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
De heer ing. R. Tieman

Online indienen via: Consultatie Milieuprestatie-eisen GWW

Datum : 20 augustus 2025
Uw referentie : internetconsultatie milieuprestatie-eisen GWW
Onze referentie : UP.025.022
Contactpersoon : G. Doudard de la Grée
Doorkiesnummer : 0488 - 417 191
E-mail : secretariaat@bte.nl
Betreft : reactie maatregelen wetsvoorstel milieuprestatie-eisen GWW

Geachte heer Tieman,

Graag maakt de BTE Groep (hierna: BTE) gebruik van de mogelijkheid om te reageren op de gestelde vragen in de internetconsultatie Milieuprestatie-eisen GWW vanuit het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

Wie zijn wij?

Wij zijn de BTE Groep, de op één na grootste producent van prefab beton in Nederland. Met een assortiment dat maar liefst 95% van alle soorten prefab betonproducten omvat, leveren wij alles van grote funderingspalen en brugliggers tot kleinere elementen zoals lateien en straatstenen.

Jaarlijks verwerken wij ruim 950.000 ton beton in onze producten. Binnen onze organisatie staan duurzaamheid, kennis, mensen en innovatie centraal - waarden die ook duidelijk terugkomen in onze bedrijfsvoering.

1. Steunt u dit wetsvoorstel en de maatregelen hierin?

BTE onderschrijft de motivatie voor het wetsvoorstel: het verlagen van de milieu-impact in de GWW-sector en het stimuleren van innovatie. Deze ambitie is urgent en breed gedragen binnen de sector.

BTE heeft echter fundamentele zorgen over het gekozen middel: het stellen van milieuprestatie-eisen op materiaalniveau. Deze benadering negeert de functionele samenhang van materialen binnen een bouwwerk (materialen/elementen moeten samenwerken om de prestatie van het gebouw op te leveren (bijvoorbeeld staal met beton)). Door te sturen op de milieuprestatie van afzonderlijke componenten (zoals beton per m³), ontstaat het risico op suboptimale keuzes die de totale milieuprestatie van het bouwwerk juist verslechteren. Daarnaast hebben wij zorgen dat er een ongelijk speelveld ontstaat wanneer er eisen worden gesteld aan producten vervaardigd met een bepaald type materiaal (bijvoorbeeld beton in plaats van kunststof) waardoor deze onbedoeld gestimuleerd worden en waarbij dit niet vanzelfsprekend leidt tot een verlaging in de milieu-impact.

BTE pleit voor een integrale benadering, waarbij de milieuprestatie wordt beoordeeld in relatie tot de gevraagde functionaliteit, kwaliteit en levensduur van het bouwwerk. Dit sluit aan bij de systematiek

van de herziene Europese Bouwproductenverordening en draagt bij aan werkelijk duurzame infrastructuur.

2. In hoeverre dragen de maatregelen in dit wetsvoorstel bij aan eenduidigheid in het inkopen met milieuprestatie-eisen en het verminderen van de milieu-impact in de GWW-sector, vergeleken met de huidige situatie?

De voorgestelde maatregelen dragen bij aan eenduidigheid in aanbestedingen en onderstrepen het belang van de impact die bouwen heeft op het milieu. Dit is positief en noodzakelijk. Of de maatregelen daadwerkelijk leiden tot substantiële impactreductie hangt echter sterk af van de uitwerking in de AMvB en de wijze van handhaving. De huidige focus op materiaalniveau kan leiden tot:

- Rebound-effecten waarbij een lagere impact op materiaalniveau leidt tot een hogere impact op bouwwerk-niveau.
- Uitsluiting van innovatieve oplossingen, die buiten standaardproductcategorieën vallen.
- Onrealistische administratieve lasten, vooral voor producenten die al vóór gunning uitgebreide MKI-berekeningen moeten aanleveren.
- Ongelijke benadering van de verschillende bouwmaterialen waardoor bepaalde bouwproducten benadeeld worden.

Een pragmatische en proportionele uitwerking is cruciaal om de beoogde doelen daadwerkelijk te realiseren.

3. Zijn er punten die u mee wil geven om het wetsvoorstel te verbeteren?

A. Beoordeling op functionele eenheid

Vermijd het sturen op m³ of kg per materiaal. Hanteer functionele eenheden (bijvoorbeeld brugdeel, rioolsegment) als basis voor milieuprestatiebeoordeling.

B. Milieuprestatie versus technische prestatie

Zorg voor een gebalanceerde afweging tussen milieuprestatie, veiligheid, kwaliteit en levensduur. Definieer technische prestaties helder in de AMvB. Eigenlijk dien je geen grenzen te stellen aan het materiaal, geen grenzen überhaupt maar de beloning voor de laagste impact in vergelijking met de gevraagde prestatie en functie. Net zoals de prijs moet de milieuprestatie tegenover functionaliteit, performance en kwaliteit gewogen worden. Het nadeel van een wetmatige benadering is dat de grens bij wijze van wet niet mag worden overschreden. Verder moeten die grenzen goed berekend zijn (let op: de berekeningswijze wordt in de volgende jaren nog meerdere keren aangepast).

C. Uniforme rekenmethodiek

Stel een branchebreed gedragen rekenmethode vast. De eerste aanzet is bijvoorbeeld de op dit moment onder review staande 'PCR Beton. Waarborg datakwaliteit en transparantie om strategisch gedrag te voorkomen.

D. Realistische handhaving

Maak duidelijk wie verantwoordelijk is voor handhaving. Zorg dat handhaving wordt uitgevoerd door inhoudelijk deskundige partijen.

E. Betrek de sector actief

Betrek producenten, brancheorganisaties en uitvoerende partijen actief bij de uitwerking van de AMvB en ministeriële regeling. Richt een klankbordgroep in met vertegenwoordigers uit de prefab industrie, aannemers, adviesbureaus en aanbestedende diensten.

F. Eenduidige uitvraag

Er lopen momenteel diverse initiatieven waarbij de onderlinge samenhang nog onduidelijk is. Tegelijkertijd bieden deze initiatieven kansen om expertises te bundelen en gezamenlijk te werken aan een breder draagvlak. Denk bijvoorbeeld aan:

- CROW voert een onderzoek uit naar MKI prestatie-eisen voor producten en stelt hiervoor een commissie Klimaatneutraal en Circulair Beton in.
- BouwCirculair ontwikkelt productbladen waarmee gemeenten worden geadviseerd over milieuprestatiewaarden van verschillende betonproducten.
- Het Betonakkoord adviseert over plafondwaarden.
- Betonhuis heeft de PCR voor beton in het leven geroepen.

Bovenstaande is voornamelijk privaatrechtelijk en dat zou niet moeten afwijken van hetgeen bijvoorbeeld door de AMvB wordt opgesteld.

G. Uitvoeringslasten voor producenten en LCA-verplichtingen

In de memorie van toelichting (pagina 30 en 33) wordt gesteld dat de gevolgen voor uitvoering en controle qua tijd en kosten beperkt zijn voor aannemers en aanbestedende diensten. Hierbij wordt echter voorbijgegaan aan het feit dat milieuprestatieberekeningen in de praktijk worden opgesteld door producenten, niet door aannemers. Voor de producent vereist het een gedetailleerde administratie van de daadwerkelijk verwerkte grondstoffen per product, wat momenteel niet standaard beschikbaar is op productniveau.

Daarnaast wordt in aanbestedingen vaak gevraagd om een getoetste berekening door een erkende LCA-deskundige. De kosten hiervan kunnen oplopen tot € 1.500,00 per product, exclusief eventuele second opinions. Ook bestaan hier, gezien de personele beschikbaarheid bij adviseurs of ontbrekende informatie, lange doorlooptijden van soms wel maanden. Deze kosten en benodigde inspanning worden gemaakt vóór gunning, waarbij nog steeds het risico bestaat dat het product uiteindelijk niet geleverd wordt. Dit legt een aanzienlijke financiële druk op producenten. Wij pleiten daarom voor een alternatieve benadering waarbij milieuprestatieberekeningen pas ná gunning worden opgevraagd, eventueel steekproefsgewijs en gecontroleerd door een geaccrediteerde instantie. Dit vermindert de regeldruk en het financiële risico voor producenten, terwijl de betrouwbaarheid van de gegevens behouden blijft.

Wij verzoeken het ministerie om deze uitvoeringsrealiteit expliciet mee te nemen in de verdere uitwerking van de AMvB en de handhavingsstrategie.

Uiteraard is BTE bereid om het bovenstaande in een gesprek toe te lichten.

Met vriendelijke groet,
BTE Nederland B.V.

B.J.W.M. van Melick
Algemeen Directeur (CEO)